

afdeling

bezoekadres:
Stationsplein 1
2611 BV Delft
IBAN NL21 BNGH 0285 0017 87
t.n.v. gemeente Delft
Internet www.delft.nl
Telefoon 14015

Retouradres : Postbus 78, 2600 ME Delft

Ontvanger:
Autoriteit Consument & Markt
Postbus 16326
2500 BH Den Haag
Telefoon: 070 - 7222 000
Fax: 070 - 7222 355

Datum	Onderwerp
05-10-2023	Zienswijze Delft ACM Prioriteringsruimte Transportverzoeken
Ons kenmerk	
5630601	
Uw brief van	
13-07-2023	
Uw kenmerk	
ACM/UIT/593612	
Uw zaaknummer	
ACM/23/182341	

Geachte heer/mevrouw,

Bijlage

Inhoud

1	Context.....	1
2	Het prioriteringskader, doel en inzet	2
3	Inzet van het prioriteringskader	3
4	Consultatievraag 1a. Categorisering en functies in het prioriteringskader (G4).....	3
5	Consultatievraag 1b. Is de koppeling woningbouwprojecten en commerciële functies nodig? (G4)	4
6	Consultatievraag 3 - Aansluitingen	5

Op 13 juli 2023 heeft de Autoriteit Consument & Markt (ACM) het Ontwerp Codebesluit Prioriteringsruimte Transportverzoeken ter consultatie voorgelegd, waarmee het mogelijk wordt om af te wijken van First Come First Served (FCFS). De gemeente Delft is blij met deze stap en dankt de ACM voor het mogelijk maken van, en richting geven aan, het maatschappelijk prioriteren van transportcapaciteit op het elektriciteitsnet.

1 Context

In de gemeente Delft is tot op heden geen sprake van netcongestie. Wij zien echter de problematiek in Nederland snel groeien. Vaak lijken de netbeheerders verrast door deze ontwikkeling. Wat aangeeft hoe onvoorspelbaar het is. Tevens krijgen wij signalen dat partijen op zoek gaan naar plaatsen waar nog wel netcapaciteit beschikbaar is. De kans dat er een toestroom naar Delft komt en netcongestie, is daarmee reëel.

Ondertussen werken we in Delft aan grote ontwikkelingen, waaronder nieuwbouw woningen, gemengd gebied waar wonen en werken met elkaar verweven zijn, uitbreiding van campussen en de energietransitie. Dit zijn ontwikkelingen die vaak al jaren lopen en op termijn tot nieuwe aansluitingen en transportverzoeken van elektriciteit leiden.

Bestaande plannen zijn bekend bij de netbeheerder en we staan in nauw contact om met elkaar het net op orde te houden. We zijn ons bewust van de kansen op netcongestie door onverwachte aanvragen van grote partijen. Hier is het net niet op berekend en dit kan tot forse vertraging leiden van geplande ontwikkelingen. Het huidige voorstel voor mogelijkheden om af te wijken van FCFS borgt onvoldoende dat geplande ontwikkelingen, van groot maatschappelijk belang, niet vertraagd worden door het gebrek aan netcapaciteit door onvoorziene aanvragen.

Wij doen een aantal voorstellen om deze borging alsnog te verzekeren. In deze zienswijze gaan wij in op het doel en de hantering van het prioriteringskader. Daarna op het wanneer dit kader in te zetten. Hieruit volgen diverse aanbevelingen over het proces, de rollen en verantwoordelijkheden. Als laatste gaan wij in op enkele specifieke consultatievragen.

2 Het prioriteringskader, doel en verantwoordelijkheden.

Het prioriteringskader ziet er op hoofdlijnen goed uit. Detail uitwerking is ingewikkelder. Wat van 'groot algemeen belang' is, is niet altijd even objectief, het is complex door samenhang van ontwikkelingen en context afhankelijk. De complexiteit en samenhang van ontwikkelingen lichten we tevens toe in de reactie op consultatievraag 1b. De gemeente is als lokale volksvertegenwoordiging bij uitstek degene die een oordeel kan vellen over het maatschappelijk of algemeen belang.

Uw voorstel reflecteert dit niet door de prioritering uitsluitend bij de netbeheerder te leggen. Sterker nog: afweging van publieke belangen behoort bij uitstek door democratisch gelegitimeerde bestuursorganen plaats te vinden. Wij dringen er daarom bij u op aan om de afweging van maatschappelijke belangen daar te laten waar deze hoort: bij gemeenten.

Daarnaast komt het regelmatig voor dat partijen niet in de juiste SBI-code zijn ingedeeld door administratieve fouten of achterstanden. Strikte hantering van het kader kan zodoende tot een bureaucratisch proces met ongewenste uitkomst leiden.

Het uitwerken naar een kader in SBI-codes geeft echter richting aan wat men concreet onder 'het groot algemeen belang' zien en heeft toegevoegde waarde voor het prioriteren. Het strikt hanteren van dit kader brengt echter het risico met zich mee dat het voorbij gaat aan de intentie van het prioriteringskader, namelijk zorgdragen dat ontwikkelingen van groot algemeen belang doorgang vinden zonder vertraging.

Daarom het voorstel om:

- Het concrete prioriteringskader als richtlijn te hanteren;

- Om ruimte te geven aan de gemeente om te bepalen wat van algemeen belang is, binnen de geschetste hoofdlijnen van het prioriteringskader;
- De SBI indeling nog goed na te lopen en onderstaande suggesties, in lijn met de suggesties van de G4, mee te nemen;
- Het initiatief om van FCFS principe af te wijken niet bij de netbeheerder te leggen, maar bij de gemeente, als hoeder van het algemeen belang;
- Een verplichting bij de gemeente neer te leggen om te onderbouwen waarom er is afgeweken van de SBI indeling ofwel de prioriteringsrichtlijn en zodoende verantwoording af te leggen.

3 Inzet van het prioriteringskader

In onze optiek is het belangrijkste doel van het prioriteringskader om geplande ontwikkelingen van groot maatschappelijke belang, zonder vertraging door gebrek aan netcapaciteit, plaats te laten vinden.

Het voorstel is nu om het prioriteringskader in te zetten wanneer er sprake is van een vooraankondiging van structurele netcongestie, code oranje. In deze situatie komt er alleen netcapaciteit vrij als partijen flexibel vermogen beschikbaar stellen. De praktijk leert dat er nauwelijks vermogen te verdelen is in deze situatie.

In de praktijk zal het dan voorkomen dat de laatste capaciteit wordt gebruikt voor niet maatschappelijke doeleinden en de ontwikkelingen van het 'groot algemeen belang' nog jaren zal moeten wachten op een aansluiting en transport. Wij zien daarom noodzaak om eerder de mogelijkheid te krijgen om het instrument van prioriteren in te zetten.

Wij zien kansen om de prioriteringsruimte voor transportverzoeken aan te laten sluiten bij de ambities van het integraal programmeren. Gemeenten en netbeheerders werken sinds kort nauw samen in het integraal programmeren. Zodoende is er goed zicht op de ontwikkelingen en welke capaciteit deze van het net vragen. Zodoende is het voor de netbeheerder mogelijk om de impact van transportverzoeken die niet in het integraal programmeren zijn opgenomen te bepalen. Op het moment dat het honoreren van een dergelijk verzoek tot netcongestie zou leiden, is dat het moment om de mogelijkheid tot prioriteren in te zetten.

Ons voorstel is daarom dat de Netbeheerder bij aanvragen controleert of deze de bekende plannen niet dwarsboomt. Bij aanvragen zal de netbeheerder moeten signaleren dat deze plannen onder druk komen te staan en met de gemeente in overleg moeten treden, waarna de gemeente (in samenspraak met de netbeheerder) een besluit kan nemen.

4 Consultatievraag 1a. Categorisering en functies in het prioriteringskader (G4)

Zoals onder punt 2 besproken zien wij het voorgestelde kader als een waardevol instrument om concreet te maken wat in algemene zin als 'groot maatschappelijk belang' wordt gezien. Bij deze doen wij enkele suggesties om dit aan te scherpen, in lijn met de punten van de G4.

Wij willen nogmaals benadrukken dat wij voorstellen het instrument als richtlijn te gebruiken. Onder punt 5 gaan wij in op de samenhang van ontwikkelingen van 'groot maatschappelijk belang' en ontwikkelingen die niet als zodanig worden gezien. In diverse gevallen is de laatste categorie randvoorwaardelijk voor de ontwikkeling van de eerste categorie.

Belangrijke verkeersinfrastructuur

Zoals verkeerscentrales, bruggen, tunnels en voorzieningen ten behoeve van de (verkeers-) veiligheid zoals verkeersregelininstallaties en verkeersveiligheidssystemen (stoplichten, camera's, matrixborden, openbare verlichting, etc.) moeten worden meegenomen in de categorie veiligheid. Het is belangrijk dat de verkeerssystemen kunnen blijven draaien.

Onderwijs

Omdat de congestie grote delen van het land beslaat en hele provincies hiervan last hebben, is het belangrijk om al het onderwijs prioriteit te geven via het prioriteringskader. Ook al is hoger onderwijs niet buurtgebonden en kunnen studenten verder reizen dan voor een basisschool of middelbare school, het is voor MBO's, HBO's en universiteiten over het algemeen niet realistisch om de uitbreiding buiten congestiegebied te plaatsen.

Kinderopvang

Dit is een belangrijke sociale/onderwijsvoorziening die lokaal georganiseerd wordt en waar momenteel een tekort aan is. Kinderopvang (SBI 88.91) is belangrijk zodat ouders naar hun werk kunnen en de krapte op de arbeidsmarkt niet verslechtert.

Zorg

De zorg die nu in het prioriteringskader staat is zeer beperkt, terwijl het hele zorgsysteem essentieel is. Daarom willen wij heel SBI-code 86 in het prioriteringskader opnemen. Mocht het nodig zijn om een bepaalde zorgvoorziening uit te breiden (zoals een gezondheidscentrum, 86.92.1), bijvoorbeeld door groei van inwoners of omdat er al een tekort was, dan mag netcongestie dat niet in de weg staan. Een extra pleidooi voor SBO 86.21 huisartsen: er is een groot tekort aan huisartsen, dus wanneer een nieuwe of uitgebreide huisartsenpost gerealiseerd wordt, moet dat prioriteit krijgen. Ook Apotheken (SBI-code 47.73) maken deel uit van het zorgsysteem.

5 Consultatievraag 1b. Is de koppeling woningbouwprojecten en commerciële functies nodig? (G4)

Ja, in een dichtbebouwde grootstedelijke context is dit essentieel.

In grote steden, waar verdichting van de stad plaatsvindt, moet compact gebouwd worden. Dat betekent onder andere dat een nieuwe woontoren een plint heeft met een maatschappelijke of commerciële functie.

Datum
05-10-2023

Tevens werken wij in Delft aan grootschalige gebiedsontwikkeling waar wonen en werken worden gecombineerd. Door strikte hantering van het voorgestelde prioriteringskader zal een dergelijk ontwikkeling waarschijnlijk buiten de voorrangregeling vallen.

Er bestaat er een financiële koppeling tussen commerciële functies (in een plint of losstaand) en woningen. Commerciële functies hebben een positieve invloed op de business case van een gebiedsontwikkelingsproject. In het geval van een plint, wanneer een deel van een gebouw na oplevering leeg blijft staan, heeft dit een negatieve impact op de business case van het gebouw en kunnen ontwikkelaars de hele ontwikkeling stopzetten. Ook ontstaat met deze regeling een opening om grote aansluitingen voor bijvoorbeeld WKO-systemen voor gemengde ontwikkelingen te prioriteren. Daarnaast dragen commerciële functies bij aan de sociale veiligheid en leefbaarheid van een wijk. Gemeenten moeten in staat zijn om afwegingen te maken en de randvoorwaardelijkheid te bepalen.

6 Consultatievraag 3 - Aansluitingen

Wij vinden het niet wenselijk dat aanvragers met prioriteit voor hun transportverzoek lang moeten wachten op hun aansluiting. Dat doet het effect van prioriteren op transportverzoeken teniet en moet dus op elkaar afgestemd zijn. Hoe dat het beste kan, laten we graag aan de netbeheerders.

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Delft,

Loco-secretaris

Loco-burgemeester